

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
และประพฤติมิชอบ
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนช้าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**

คำนำ

“การทุจริตคอร์รัปชัน” ในสังคมไทยเป็นปัญหาสังคมมานาน ส่งผลกระทบต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคงของประเทศ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบว่าการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำระบบการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำปีซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนช้าง จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงานภาครัฐในการสร้างความเข้าใจในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่จะเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ กล่าวคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ทั้งการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดเป้าหมายว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน) เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าวจึงได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ว่า หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป โดยในระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International – TI) เผยแพร่ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) เผยแพร่ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) ประจำปี ๒๕๖๘ ปรากฏว่าประเทศไทยได้ ๓๓ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่ในอันดับ ๑๑๖ (ลดลงจากปี ๒๕๖๗ ที่ได้ ๓๔ คะแนน) และถือเป็นสถานการณ์ที่แย่ที่สุดในรอบ ๑๐ ปี โดยถือเป็นอันดับ ๖ ของอาเซียน ตามหลังประเทศเพื่อนบ้านอย่าง เวียดนามและอินโดนีเซีย สะท้อนว่าปัญหาการทุจริตในภาครัฐของประเทศไทยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงความกังวลในด้านกระบวนการยุติธรรมและปัญหาคอร์รัปชันเชิงนโยบาย

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๘๕๐ แห่ง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้โครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่น และเป็นกลไกหนึ่งในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่การพัฒนาทั่วประเทศ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปราศจากการทุจริต นำเงินงบประมาณมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเองพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริงแล้ว ประเทศชาติก็จะมีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาอารยประเทศ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืน รัฐจะต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักแห่งการปกครองชุมชนของตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ส่วนการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้เท่าที่จำเป็นตามกรอบกฎหมายกำหนด และต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงาน ป.ป.ช.ได้ดำเนินการส่งเสริมให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอย่างเห็นชัดเป็นรูปธรรม ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานด้วยความโปร่งใส มีความเข้มแข็งในการบริหารราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล บังเกิดประโยชน์แก่ประชาชน อันเป็นการยกระดับมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ด้วยการสร้างกลไกในการป้องกันการทุจริตขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน ป.ป.ช.มุ่งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการป้องกันการทุจริต จึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือ “แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้มีความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แผนระดับที่ ๑ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ ๒ สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในส่วนเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันและแก้ไขการทุจริตและประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ โดยมีตัวชี้วัด คือ ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต

(Corruption Perception Index – CPI) ของประเทศไทย และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง คือ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยนำหลักธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไก ในการพัฒนากรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงให้สอดคล้องกับกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้บรรลุค่าเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ที่กำหนดไว้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป รวมทั้งประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน

ส่วนที่ ๒

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคคลขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นจะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

➤ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรู้ว่าเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้

เกิดขึ้นซ้ำอีก

➤ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้อง สอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นั้นแก่ ผู้บริหาร

➤ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดใน ส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำอีก (Know Factor) ทั้ง ที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้เกิด การทุจริตเข้ามาได้อีก

➤ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราม ล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าใน อนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย แรงกดดันหรือแรงจูงใจ (Pressure/Incentive) หรือ โอกาส (Opportunity) ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการ ควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ (Rationalization) ตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

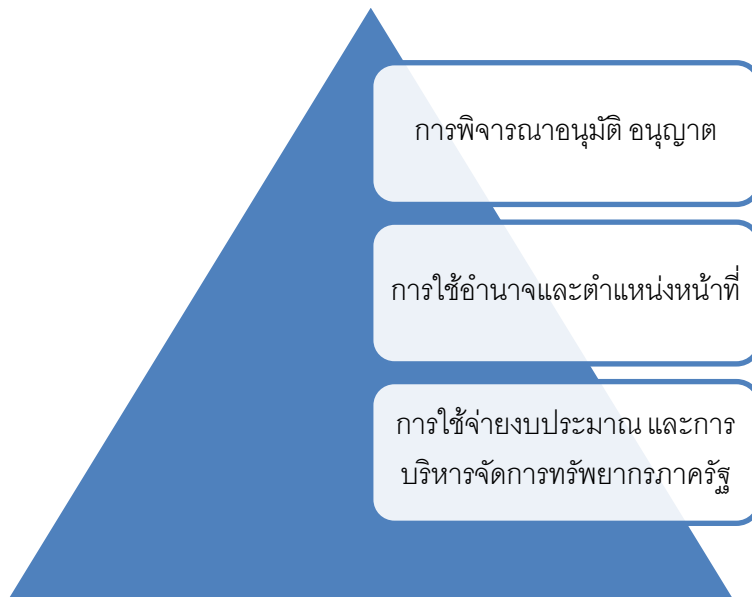
โดยแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มี ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

- 1 การระบุความเสี่ยง
- 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- 3 เมตริกส์ระดับความเสี่ยง
- 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- 5 แผนบริหารความเสี่ยง
- 6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- 7 จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- 8 การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- 9 การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

จัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน..... การรับหรือเรียกเก็บผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่น.....

ชื่อหน่วยงาน..... องค์การบริหารส่วนตำบลนิลเพชร.....

ผู้รับผิดชอบ..... นางสาวสุรีย์พร ปัญญาธนะคุณ.....

ตำแหน่ง..... นิติกรชำนาญการ..... โทรศัพท์..... ๐๔๓.๔๒๔๓๐๕.....

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘		✓
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ตารางที่ ๒ ตารางการประเมินความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวก สะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	✓			
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	✓			

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๓ ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ. การอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘		๑			๒		๒
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ		๑			๒		๒

นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีเขียว สีเหลือง สีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑	
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	๑	

การประเมินควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตาราง ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	ดี		✓	
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	ดี		✓	

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนช้าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หัวข้อ/ประเด็น	โครงการที่มี ความเสี่ยง	การกำหนดประเด็น ความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยง	การประเมินระดับความรุนแรงของความ เสี่ยงการทุจริต						มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต	
				ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก		สูงสุด
ด้านการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ	-การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ อำนาจความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยเรียกรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดเพื่อ ผลประโยชน์แห่งความ รวดเร็วในการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	-ผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาตอาจมีการรับ สินบน หรือประโยชน์ ตอบแทนอื่น เพื่อให้ การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ อำนาจความสะดวก ในการพิจารณา อนุมัติเป็นไปอย่าง เรียบร้อย	-จำนวนเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการอนุมัติ อนุญาตตาม พระราชบัญญัติอำนาจ ความสะดวกในการ พิจารณาอนุมัติ	✓							๑.แสดงคู่มือ/แนวทางรายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติงาน มาตรฐาน การให้บริการ เพื่อเป็นข้อมูลใน การรับบริการ และใช้ยึดถือปฏิบัติ เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประกาศให้ ประชาชนรับทราบ ๒. ผู้บริหารแสดงเจตนาฯไม่รับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจาก การปฏิบัติหน้าที่ และประกาศ นโยบาย No Gift Policy

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนช้าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หัวข้อ/ประเด็น	โครงการที่มี ความเสี่ยง	การกำหนดประเด็น ความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยง	การประเมินระดับความรุนแรงของความ เสี่ยงการทุจริต						มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต
				ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	
การใช้อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่	- การรับสินบนเพื่อนำ ทรัพย์สินของทาง ราชการไปใช้ประโยชน์ แก่บุคคลภายนอก เช่น รับทรัพย์สินเพื่อนำรถ ของทางราชการไปรับ- ส่งบุคคลภายนอก	- ผู้มีอำนาจอาจใช้ อำนาจในการกระทำ ที่เสี่ยงต่อการทุจริต หรือผลประโยชน์ แอบแฝง	- จำนวนเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการการใช้ อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่		✓					๑.มีระเบียบคุมการใช้ยานพาหนะ ของทางราชการอย่างชัดเจน ๒.หน่วยงานมีการจัดประชุม ทบทวนความเข้าใจในการ ปฏิบัติงาน ใช้อำนาจหน้าที่ตาม กฎหมาย และอบรมเสริมสร้าง คุณธรรมและจริยธรรมให้ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ที่เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตอยู่เสมอ

**แผนประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนช้าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑) ดำเนินการจัดทำคู่มือ หรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ๒) ดำเนินการจัดทำคู่มือ หรือมาตรฐานการให้บริการ ๓) การอบรมให้ความรู้บุคลากรในหน่วยงานทุกท่านให้รับทราบพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ ๔) ผู้บังคับบัญชาต้องควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบอย่างใกล้ชิด ๕) รายงานความเสี่ยงเมื่อพบเห็นเหตุการณ์เพื่อดำเนินการทางวินัย
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑) จัดทำประกาศ No Gift Policy ๒) เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๓) เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลการจัดทำโครงการ ๔) ผู้บริหารติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๕) รายงานความเสี่ยงเมื่อพบเห็นเหตุการณ์เพื่อดำเนินการทางวินัย